

udvalget anbefaler meget at yde disse 2,500 Kr.

Ændringsforslagene Nr. 65, 66, 67, 68 og 69 angaa Anskaffelser til Døvstummeinstitutterne. Nr. 70 angaar en Bemyndigelse for Ministeren til for to Lærere og en Lærerinde ved Døvstummeskolen i Nyborg at beregne deres Anciennitet, som om de havde været fast ansatte under Staten ogsaa for den Tid, de have virket ved den Kellerske Døvstummeanstalt i Baldersgade. Det er i Overensstemmelse med, hvad der finder Sted for de kommunale Realskolers Vedkommende, saa der vil ikke være noget at indvende mod det her.

Under Nr. 71 og 72 foreslaas Bevilginger til Anskaffelser af Klaverer og forskellige andre Inventariegenstande ved Blindeinstituttet. Under Nr. 73 findes Forslag om at give 1,000 Kr. til en Lærerinde ved Blindeinstituttets Forskole paa „Strandlyst“; heller ikke dette skal jeg komme ind paa at omtale.

Ændringsforslag under Nr. 74 drejer sig, som det vil ses af Betænkningen, om Udvidelse af Aandssvageanstalten ved Brejning. Denne Anstalt har jo ikke nogen særlig god Forhistorie her i Tinget, for saa vidt angaar Byggeforetagender derude. Her stilles nu Forslag om at yde en Statsgaranti eller give Tilladelse til at optage et Laan paa 270,000 Kr. Idet jeg anbefaler at stemme for dette, skylder jeg at tilføje, at der indenfor Finansudvalget har været nogen Betænknelighed ved at gaa til en saa stor Udvidelse af denne Anstalt. Den vilde derved komme til at rumme 900 Alumner, medens den nu kun har 750. Naar Finansudvalget trods enkeltes Betænkneligheder gaar med dertil, er det under Hensyn til den store Mængde aandsvage, der desværre staaar paa Ekspektancelisten. Fremdeles vil det ses af Betænkningen Nr. 106, at der er skaffet Oplysninger om, hvor mange aandsvage der har været paa Ventelisten i de forskellige Maaneder. Jeg skal ikke give alle Tallene, men kun bemærke, at det højeste findes ved 31. Juli 1905; da er der 340 paa Listen. Saa gaar Tallet noget ned, hvad der kommer af, at efter Konfirmationen have nogle forladt Anstalten, men det varer ikke længe, før Tallet atter stiger. Den Anstalt ved Ribe, som allerede er under Opførelse, er beregnet til 180 Alumner, saa det vil ses, at selv naar den staaar fuldt færdig til at tage de 180, vil der endda være en hel Del tilbage paa Ekspektancelisten. Derfor har Finansudvalget

ikke kunnet andet end sige ja til, at man i Brejning gaar til denne Udvidelse. Men naar man anbefaler at gaa ind paa at give Anstalten i Brejning Bemyndigelse til Optagelse af et Laan paa 270,000 Kr., maa jeg gøre opmærksom paa, at vi i Udvalget efter modtagne Oplysninger, aftrykte i Betænkningen, have forhandlet om Muligheden af at kunne anbringe en Del aandsvage paa eventuelle kommunale Anstalter paa samme Maade, som Tilfældet er med en Del af de sindssyge. Vi fik for 3 Aar siden nogle sindssyge ind paa en tidligere Fattiggaard, der ejedes af 3 Kommuner, den saakaldte Raamosegaard, og i Forfjor anbragtes nogle paa en tidligere Fattiggaard, som hed Dalstrup. Efter de Beretninger, der foreligge for Finansudvalget om Forholdet paa disse to tidligere Fattiggaarde, hvor der nu er anbragt sindssyge, selvfølgelig rolige og uhelbredelige, er der al Grund til at gaa ud fra, at det er en fortrinlig Form for Anbringelsen af vore sindssyge, naar de ere rolige, og der ikke er nogen Mulighed for deres Helbredelse. Kunde der skaffes passende Gaarde dertil, eventuelt tidligere Fattiggaarde eller Anstalter, som et eller flere Amter maatte eje, vilde det sikkert ogsaa udmærket godt kunne lade sig gøre at anbringe aandsvage der paa samme Maade som de sindssyge. Det skulde naturligvis ogsaa være rolige, uhelbredelige aandsvage.

Der er det mærkelige Forhold, at medens man navnlig ude paa Landet ikke forstaaer den Forskel, der er mellem sindssyge og aandsvage — en Forskel, som heller ikke giver sig Udtryk i Realiteten —, skelne vore Lægeautoriteter mellem sindssyge og aandsvage paa den Maade, at man anser for sindssyge dem, der en Gang have haft deres Forstand, men som ved en eller anden Omstændighed, Sygdom eller andet, har mistet Forstandens Brug, og kalde dem, der fra Fødselen af ikke have haft Forstanden, for aandsvage. I Realiteten kunne de ligne hinanden fuldstændig. Jeg kender det fra den Kommune, hvori jeg bor. Vi have der gennem en hel Række af Aar betalt for to Søstre, som vi plejede at kalde sindssyge. De boede hjemme hos Forældrene, der vare Husmandsfolk, og vi betalte disse noget, for at de kunde beholde de to Piger hjemme, hvad de helst vilde. Den Gang Faderen døde, saa Moderen sig ikke i Stand til at have dem begge hjemme, medens hun dog gerne vilde beholde den ene. De vare da op ved 40 Aar gamle. Vi havde ikke forhørt os i Forvejen, om de